

Верро. Высшее Началь. училище. Võru. Kõrgem algkool.

KILDE

VÕRU ÕPETAJATE SEMINARIST LÄBI MÄLESTUSTE

2.

Sagedased olid õppekäigud kooliaeda, Võru ümbruse metsadesse või ka lihtsalt jalutuskäigud looduslikult kaunistesse kohtadesse. Suuremad retked korraldati igal kevadel ja sügisel kogu kooli ühisetevõtmisena.

Õppevahendite valmistamine koolis oli kõrgel tasemel. Sellest võtsid osa nii õpetajad kui õpilased. Õpilane Johannes Rosent valmistas kogu raadio vastuvõtuaparaadi.

Tööraamat võeti tarvitusele igas klassis. Tööraamatusse kirjutasid õpetajad iga kuu alguses oma töökava. Klassijuhataja jälgis, et suuremate kodutööde (kirjandid) ja kontrolltööde tähtsajad oleksid jaotatud ühtlaselt.

Õpilasperel oli ka oma kroonika ning eraldi oli veel igal klassil oma kroonika.

Perioodiliselt ilmus koolis seinaleht «Õpilaspere Päevakaja», mis oli saalis välja pandud.

1930. a. koostati «Üldtarvitatavate võõrsõnade sõnastik». See sisaldas üle 2000 võõrsõna, mida õpilased seminari lõpetamisel pidanuksid teadma. Sõnastik oli koostatud tööraamatuna. Õpilased ise pidid võõrsõnade eestikeelsed vasted raamatusse kirjutama, sedamööda kuidas sõnu jooksvas õppetöös esines.

Õpilaste omavalitsuse püüe oli kaasa rääkida koolielu seismises korralduses. 3. septembril 1926. a. valgustas J. Käis õpilasmavalitsuse mõtet. Siis moodustati kõikide klasside esindajaist ajutine juhatus. Õpilaste üldkoosoleku poolt valiti esimeheks Paul Härm. Põhikiri kinnitati pedagoogika-nõukogu poolt ja see hakkas kehtima 28. septembril 1926. a.

Õpilasesinduses oli üldkoosoleku poolt valitud õpilasvanem ja iga klassi esindaja ning ringide esindajad.

J. KÄISI DIDAKTILISED PÕHINÕUDED

- * Ole huvitatud oma tööst, siis suudad äratada huvi ka õpilastes.
- * Püüa loov olla oma töös, tuues igasse tundi midagi uut.
- * Ühessegi tundi ei tohi minna ilma ettevalmistuseta.
- * Aine valikul pea silmas lapsepärast ja eluligust.
- * Võimalda õpilastele suurimat isetegevust.
- * Hoolitse harjutus- ja korramistöö eest.
- * Õpetusel pea silmas kasvatuslikke ülesandeid.
- * Ole eeskujulik oma töös.
- * Kõigi ebaõnnestumiste põhjusi otsi iseendas.

ÕPPEREISID VÄLISMAALE

Eneseharimise otstarbel teid Võru Õpetajate Seminari

õpetajad õppereise välismaale. Nii käis õpetaja Liidia Skomorovska 1925. a. tutvumas Berliini koolidega. Direktor Joh. Käis võttis 1926. aastal osa kursusest Berliinis, oli 1927. aastal õppereisil Viinis ja Zürichis, 1929. aastal Londonis.

Õpetaja Anette Budkovsky tutvus 1929. a. Londoni koolidega.

Joh. Käsil seisis ees pikem reis Lääne-Euroopasse. Sellel puhul oli koolis lahkumisõhtu. Kui koor oli laulnud laulu «Kodumaalt lahkumine», pidas J. Käis kõne: «Armsad kasvandikud! Lahkutakse alati kurva meelega, iseäranis kui lahkutakse pikemaks ajaks. Praegusel juhul lähen ainult kuuks ajaks. Pean ütleva, et lahkun kaunis kerge südamega, sest tean, et siin koolis läheb kõik nii, nagu minema peab. Minu äraolek ei tohiks ju olla mingiks takistuseks edukale tööle.

Kui ma vahel siit koolimajast mööda lähen, siis tuleb meelde üks võrdluspilt: see kool on nagu üks sipelgapeesa. Alati on siin elu ja liikumine, joostakse treppidest üles ja alla. Igaüks teist on selles suures peres üks sipelgas. Mark Twain ütles oma kirjutises, et sipelgad on äärmiselt rumalad loomad, kuid samas toonitas ta nende hoolust ja usinust. Seda viimast on neiski «sipelgates» siin suures peres, lisaks sellele on nad veel targad ja teadlikud igas oma toimingus ja ettevõtmises. Niisiis, armsad sipelgad, elage hästi! Jookske ja ronige, nii palju kui võite, sest see sünnib kõik teadlikult ja kindla eesmärgiga. Olen tänulik teile ilusa õhtu eest!»

Lauldi veel ühiselt: «Aeg kaob kiirelt, ligemale liigub meil kõigil lahkumise tund.» Sellest reisist kirjutas Joh. Käis hiljem artikli «Õppe- ja kasvatustöö korraldamisest Sveitsi rahvakoolides».

Õpetaja Eeva Pedriks (Nii-nivaara) meenutab: «Direktor oli väsimatu kirjajuhataja. Igalt reisilt saatis ta kaasõpetajatele kirju oma muljetest. Lugesin direktori tervitusena neid ka klassides ette. Pedagoogiliselt matkalt naasnud, pidas direktor Käis alati õppenõukogu koosoleku, kus ta näitlikus ettekandes seletas meile, milliseid uusi tähelepanekuid ta oli teinud.»

LAUL JA MUUSIKA VÕRU SEMINARIS

Seminari astujailt nõuti muusikalist kuulmist ja mänguoskust mõnel muusikariistal. Koorilauluga alustati juba esimestest nädalatest peale. Lauluõpetajaks oli Karl Pütsep. Esimestel aastatel õpeti kolmehäälseid laule. Esimene avalik esinemine oli 1921. a. märtsikuus seminari aktusel.

(Järgneb)